

УДК 339.166.5

Пеліпей А.О.

*аспірант кафедри управління персоналом і економічної теорії
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*

ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ ТА СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена проблемам нормативно-правового регулювання трансферу технологій та інноваційної діяльності. Визначено напрямки вдосконалення інструментів нормативно-правового забезпечення державного регулювання сфери інновацій та обміну технологіями. Запропоновано загальну схему гармонізації законодавства в сфері інноваційної діяльності та трансферу технологій.

Ключові слова: нормативно-правове поле, трансфер технологій, інновації, державне регулювання, гармонізація, технологічний розвиток.

Пелипей А.А. ОСОБЕННОСТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ТРАНСФЕРА ТЕХНОЛОГИЙ И СИСТЕМА ГОСУДАРСТВЕННОГО СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УКРАИНЕ

Статья посвящена проблемам нормативно-правового регулирования трансфера технологий и инновационной деятельности. Определены направления усовершенствования инструментов нормативно-правового обеспечения государственного регулирования сферы инноваций и обмена технологиями. Предложена общая схема гармонизации законодательства в сфере инновационной деятельности и трансфера технологий.

Ключевые слова: нормативно-правовое поле, трансфер технологий, инновации, государственное регулирование, гармонизация, технологическое развитие.

Pelipey A.A. FEATURES OF STANDARD AND LEGAL REGULATION OF THE TRANSFER OF TECHNOLOGIES AND SYSTEM OF THE STATE STIMULATION OF INNOVATIVE ACTIVITY IN UKRAINE

Article is devoted to problems of standard and legal regulation of a transfer of technologies and innovative activity. The directions of improvement of tools of standard legal support of state regulation of the sphere of innovations and exchange of technologies are defined. The general scheme of harmonization of the legislation in the sphere of innovative activity and a transfer of technologies is offered.

Keywords: standard legal framework, transfer of technologies, innovations, state regulation, harmonization, technological development.

Постановка проблеми. Актуалізація питань інноваційного розвитку обумовлює підвищення ролі наукових досліджень систем забезпечення інноваційного процесу, необхідність розробки дієвих важелів стимулювання інноваційної діяльності підприємств. В цьому аспекті важко переоцінити роль держави в регулюванні інноваційної діяльності підприємств. Регулюючий вплив держави виступає у якості визначального фактору активізації інноваційної діяльності. Окремим об'єктом державного регулювання, що має безпосередній зв'язок із інноваційною діяльністю, є трансфер технологій.

Враховуючи пріоритетність завдань активізації інноваційної діяльності та необхідність пошуку ефективних важелів підвищення ефективності системи трансферу технологій в Україні, особливої актуальності набуває дослідження питань нормативно-правового регулювання трансферу технологій та системи державного стимулювання інноваційної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Незважаючи на широке коло досліджень в інноваційній сфері, питання нормативно-правового регулювання трансферу технологій та нормативно-правового забезпечення державного стимулювання інноваційної діяльності й досі не є остаточно вирішеними.

Останнім часом дослідження нормативно-правового базису інноваційної діяльності та обміну технологіями получило розвиток в роботах таких вчених, як Ю.Є. Отаманова, Д.Є. Висоцький, Д.В. Задихайло, В.К. Мамутов, О.П. Орлюк, О.А. Подопрігора та інших. В цілому погляди науковців зводяться до висновків щодо фрагментарності та безсистемності існуючої нормативно-правової бази інноваційної сфери. Різноманітність правових норм, що становлять сферу інноваційного права, регламентація ключових аспектів правовідносин інноваційної сфери на підза-

конному рівні, інтеграція нормативно-правового регулювання інноваційної діяльності та трансферу технологій в суміжні галузі права, створює протиріччя та неоднозначність в трактуванні правових норм інноваційної діяльності. У зв'язку з цим ефективність нормативно-правових актів в інноваційній сфері є низькою. Більшість нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері трансферу технологій та в інноваційній сфері в цілому є декларативними та неефективними в умовах перехідної економіки, існуючі важелі державного стимулювання інноваційної діяльності, в умовах сьогодишньої фінансової кризи, не мають під собою фінансового підґрунтя.

Постановка завдання. Отже, завданням представленого дослідження є пошук механізмів удосконалення нормативно-правового регулювання трансферу технологій та підвищення ефективності системи державного стимулювання інноваційної діяльності в умовах транзитивної економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стан нормативно-правової бази визначає умови та порядок здійснення інноваційної діяльності та трансферу технологій як найважливішого компоненту комунікації в інноваційній сфері. Відповідність законодавства умовам здійснення інноваційної діяльності, поєднання регулюючих впливів із інструментами дерегулювання виступають важливими умовами повного використання інноваційного потенціалу та забезпечення стійкого розвитку економіки України.

Як свідчать результати проведеного дослідження, процес формування нормативно-правової бази інноваційної діяльності в Україні пройшов декілька етапів і сьогодні продовжується його становлення й адаптація у відповідності до динамічно змінюваних умов господарювання та потреб ринку.

Основи для формування інституту інноваційного права були покладені в часи радянської централізованої системи господарювання та знайшли своє відображення в законодавстві про наукову та науково-технічну діяльність. Поступовий перехід до ринкової системи господарювання обумовив формування самостійного інституту інноваційного права. Сьогодні бурхливий розвиток науково-технічного прогресу та інтенсифікація інноваційної сфери створили умови для трансформації інституту інноваційного права в окрему галузь інноваційного права, яка включає в себе сукупність національних та міжнародних нормативно-правових актів, що регулюють правовідносини в сфері інноваційної діяльності.

Сукупність суспільних правовідносин, що виникають в процесі реалізації інноваційної діяльності складає предмет інноваційного законодавства, спрямованого на інтенсифікацію науково-технічного прогресу, оновлення виробничого комплексу, забезпечення інтеграційних процесів науки і виробництва, формування дієвого інноваційного механізму, орієнтованого на створення і впровадження нової продукції та прогресивних сучасних технологій, здатних забезпечити конкурентоспроможність вітчизняного виробника на міжнародному ринку. Невід'ємним компонентом ефективної інноваційної системи є компонент трансферу технологій, що забезпечує поширення прогресивних технологічних та продуктивних інновацій, створюючи умови для максимального використання переваг, отриманих за рахунок впровадження науково-технічних розробок у реальному виробництві.

Основу законодавства про інноваційну діяльність в Україні складають такі нормативно-правові акти: Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4.07.2002 р. № 40-IV [1], Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII [2], Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13.12.1991 р. № 1977-XII [3], Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 04.07.2002 р. № 40-IV [4], Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16.07.1999 р. № 991-XIV [5], Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 08.09.2011 р. № 3715-VI [6] та інші.

Важливість наукових досліджень правового поля інноваційної діяльності підтверджує створення Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України згідно із Постановою КМУ від 02.03.2010 року №217 [17]. Важливим результатом наукової діяльності Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку є розробка Проекту Інноваційного кодексу України, який став першим і єдиним проектом кодифікованого нормативно-правового акта України, регулятивним впливом якого охоплюються всі основні аспекти реалізації відносин у науково-технічній та інноваційній сфері з метою правового забезпечення становлення та ефективного функціонування національної інноваційної системи [18].

Незважаючи на той факт, що представлений Проект Інноваційного кодексу не є закінченим результатом законотворчої діяльності, він окреслює основні параметри майбутнього кодифікаційного нормативно-правового акту сфери інноваційної діяльності, спрямованого на об'єднання широкого кола різноспрямованих нормативно-правових документів, що регулюють правовідносини в інноваційній сфері

України.

Поряд із переліченими вище нормативно-правовими документами інноваційної сфери, законодавство про державне регулювання в сфері трансферу технологій складають такі нормативно-правові акти: Цивільний кодекс України [9], Господарський кодекс України [10], Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 14.09.06 р. № 143-V [8], Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [11], Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» [12], а також низки законів України, що регулюють захист прав інтелектуальної власності та нематеріальних активів, серед яких: Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 р. № 36/87-XII [13], Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 р. № 3688-XII [14], Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-XII [15], Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.1993 р. № 3116-XII [16], та інші нормативно-правові документи.

Міжнародне законодавство в інноваційній сфері складають міжнародні угоди та рішення наднаціональних міжнародних інституцій в інноваційній сфері [20]. Так, наприклад, статус міжнародного нормативно-правового документу, ратифікованого в Україні, що регулює правовідносини в сфері інноваційної діяльності має Модельний закон «Про інноваційну діяльність», прийнятий на 27 пленарному засіданні Міжпарламентської Асамблеї держав-учасників СНГ [7].

Враховуючи важливість та пріоритетність інноваційного розвитку для забезпечення конкурентоспроможності національного виробника, створення умов для сталого розвитку економіки, ключовим завданням державної політики в галузі інноваційної діяльності стає підтримка інноваційних ініціатив, формування умов для активізації інноваційних процесів засобами державного регулювання.

Державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється в Україні шляхом: визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності; формування і реалізації інноваційних програм, розробки нормативно-правової бази і економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності, правового захисту суб'єктів інноваційної діяльності, стимулювання фінансово-кредитних установ, що фінансують та кредитують виконання інноваційних проектів; підтримки особливої інноваційної інфраструктури; часткового або повного фінансування, пільгового кредитування, зниження податкового тягаря при реалізації інноваційних проектів [1].

Вивчення правового базису інноваційної сфери дозволило зробити висновки про багаторівневий комплексний характер управлінських впливів, що формуються під впливом інструментів нормативно-правового регулювання інноваційної діяльності в Україні. Графічна інтерпретація правового поля інноваційної сфери господарювання наведена на рис. 1.

Отже, нормативно-правовий базис інноваційної діяльності та трансферу технологій включає багаторівневу систему нормативно-правових документів, до складу якої входять: установчі документи та інші локальні (внутрішні) нормативно-правові документи суб'єкта інноваційної діяльності та трансферу технологій; угоди та зобов'язання, учасниками яких є суб'єкти інноваційної діяльності та трансферу технологій; рішення місцевих органів влади, директивні

та інструктивні документи підрозділів центральних органів влади, що регулюють сферу господарювання суб'єктів інноваційної діяльності та трансферу технологій; нормативно-правові акти різного рівня, що безпосередньо або опосередковано впливають на господарську діяльність суб'єктів інноваційної діяльності та трансферу технологій; міжнародні нормативно-правові акти, що регулюють інноваційну сферу господарювання та сферу трансферу технологій. Представлена сукупність нормативно-правових документів створює складний механізм нормативно-правового регулювання інноваційної діяльності та трансферу технологій, який здійснює комплексний регулюючий вплив на інноваційну сферу господарювання та сферу трансферу технологій. Однак слід зазначити, що регулюючий вплив правового поля інноваційної діяльності та трансферу технологій не є одностороннім. Інноваційна сфера господарювання, реагуючи на управлінські впливи зовнішнього середовища, а зокрема правового поля, створює зворотній зв'язок, який є індикатором ефективності управлінських впливів та, за відповідних умов, може бути причиною коректування системи регулювання.

Центральним органом виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності є Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом міністрів України через Міністра освіти і науки України. При цьому Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України

входить до системи органів виконавчої влади та утворюється для реалізації державної політики у сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, інформатизації, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, створення умов для розвитку інформаційного суспільства [19].

Функції спеціалізованого органу державного регулювання трансферу технологій в Україні також виконує Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації через Департамент інноваційної діяльності та трансферу технологій.

Основною метою державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій є забезпечення розвитку національного промислового і науково-технічного потенціалу, його ефективне використання для виконання завдань соціально-економічного розвитку держави та забезпечення технологічності виробництва вітчизняної продукції з урахуванням світового досвіду, можливих соціально-економічних, технологічних і екологічних наслідків від застосування технологій та їх складових, сприяння розвитку виробництва, в якому використовуються новітні вітчизняні технології та їх складові [8].

Основним результатом державного регулювання трансферу технологій та стимулювання інноваційної діяльності є виникнення технологічних змін, які забезпечують підвищення ефективності виробництва за рахунок впровадження прогресивних конкурентоспроможних технологій. В цьому аспекті виникає окрема сфера державного управління

– державне управління технологічними змінами.

Державне управління технологічними змінами – це процес реалізації державної політики, її зовнішнє, матеріалізоване вираження, яке необхідно розглядати як цілеспрямований організаційний та регулюючий вплив на стан та розвиток процесів модернізації техніки, технології, виробництва з метою формування економіки інноваційного типу шляхом запровадження державної політики науково-технологічного та інноваційного розвитку через діяльність органів державної влади, наділеніх відповідними компетенціями [24].

В межах реалізації державної інноваційної політики в Україні у нормативному порядку визначаються пріоритетні напрями інноваційної діяльності. Інноваційні проекти, які здійснюються за пріоритетними напрямками інноваційної діяльності у першу чергу отримують державну підтримку за наявності відповідних ресурсів.

Система трансферу технологій виступає найважливішим компонентом інноваційної системи та забезпечує продуктивний обмін технологіями між суб'єктами іннова-

Рис. 1. Правове поле інноваційної сфери господарювання та сфери трансферу технологій

ційної діяльності з метою поширення інновацій та ефективного використання інноваційного потенціалу економіки.

В діючому законодавстві України передбачається здійснення державної експертизи технологій, створених чи придбаних за бюджетні кошти. Згідно з Законом України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 04.07.2002 р. № 40-IV [4], визначається економічна доцільність та корисність для держави і суспільства впровадження технологій та їх складових з урахуванням можливих екологічних і соціально-економічних наслідків від їх застосування.

Слід зазначити, що правове регулювання інноваційної діяльності та трансферу технологій повинно передбачати потреби інноваційного розвитку, системно створювати сприятливі умови для здійснення інноваційної діяльності та обміну технологіями із врахуванням пріоритетності та важливості технологічного оновлення виробничого комплексу України.

В межах дослідження нормативно-правового базису трансферу технологій та стимулювання інноваційної діяльності окремої уваги потребує вивчення питань регулювання міжнародного трансферу технологій, проблем формування ефективної системи обміну технологіями на міжнародному ринку з метою підвищення виробничого потенціалу та конкурентоздатності вітчизняного виробника.

Причиною формування міжнародного ринку технологій стала інтенсифікація науково-технічного прогресу поряд із міжнародним поділом технологій, обумовленим зосередженням цього фактора виробництва в окремих країнах. Сьогодні науково-технічний фактор здійснює все більший вплив на рівень розвитку продуктивних сил країни. В цьому аспекті міжнародний трансфер технологій сприяє зменшенню технологічного розриву між країнами та забезпечує ефективний розподіл технологічного фактора в міжнародному економічному середовищі.

Як вказує М.І. Дідівський, глобальний розвиток і рух технологій, опосередкований світовим ринком технологій, перетворився на початку ХХІ ст. на системоутворювальний чинник трансформації міжнародної економіки. Носіями технологій стають всі фактори виробництва (природні ресурси, праця, капітал, підприємство, інформація). Планетарний процес інтернаціоналізації створення й освоєння виробничого й комерційного використання, трансферу (передачі) і дифузії (поширення) технологій сьогодні дістав назву – техноглобалізму [23, с. 58-59].

Однак, організація міжнародного трансферу технологій пов'язана із низкою проблем, обумовлених необхідністю захисту інтересів суб'єктів міжнародної передачі технологій та національних інтересів держав учасників міжнародного трансферу технологій.

Капіца Ю.М. вказує такі негативні аспекти міжнародної передачі технологій, як: обмеження прав набувачів технологій, значний вивіз капіталу через неадекватно високий рівень роялті та дивідендів, ввезення ресурсомних, екологонебезпечних технологій, обмеження дифузії наданих знань, спрямованість підприємств в іноземними технологічними інвестиціями на використання іноземної сировини, матеріалів, робочої сили, видалення через створення таких підприємств або через закупівлю іноземного обладнання та матеріалів національних виробників тощо [21, с. 155].

Вагоме значення для забезпечення правового регулювання операцій, пов'язаних із ввезенням технологій в Україну та міжнародних інвестицій, пов'язаних

із впровадженням нових технологій в Україні, мають Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР [27] та Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. № 2210-III [22]. Однак, вказані нормативно-правові акти мають загальний характер та не враховують особливості операцій, пов'язаних із міжнародним трансфером технологій. Отже, на наш погляд, в Україні доцільним є прийняття окремих спеціалізованих нормативно-правових актів для регулювання операцій, пов'язаних із участю вітчизняних суб'єктів підприємництва у процесі трансферу технологій на міжнародному ринку.

Сьогодні в Україні мають місце інвестиції в енергоємні галузі, що перешкоджають структурним зрушенням. Іде придбання технологій, що прив'язані до іноземних комплектуючих, сировини, технологій, які дублюють вітчизняні, що руйнівню позначається на національних наукових та виробничих колективах. При укладанні контрактів можливі обмеження в удосконаленні отриманої технології, нерівноправні умови обміну наступними змінами, обмеження кількості, виду і ціни продукції, що буде вироблятися одержувачами технологій [21, с. 158].

Враховуючи зарубіжний досвід регулювання трансферу технологій, пріоритетним для України є підтримка впровадження технологій, пов'язаних із створенням нової високотехнологічної продукції, підвищенням якості та споживчих властивостей товарів, зменшення витрат, оптимізацією використання ресурсів вітчизняного походження, підвищенням рівня екологічної безпеки та якісним вирішенням проблем соціального характеру.

Отже, перехід до наукомістко-орієнтованої моделі розвитку держави потребує формування адекватної вимогам трансформаційних зрушень в економіці системи регулювання трансферу технологій, що враховує необхідність забезпечення технологічної незалежності країни та всебічної підтримки високотехнологічних виробництв. При цьому система регулювання трансферу технологій в Україні повинна органічно відповідати положенням інноваційного законодавства та доповнювати системні заходи держави, спрямовані на інтенсифікацію інноваційної діяльності в Україні.

В умовах глобалізації світової економічної системи ефективним інструментом інтеграції в міжнародний правовий простір стає гармонізація законодавства, яка характеризує процес системного узгодження нормативно-правових норм з метою подолання суперечностей та розбіжностей між вітчизняними правовими нормами та стандартами і нормами міжнародного права.

Гармонізація нормативно-правової бази регулювання інноваційної діяльності та нормативно-правового механізму регулювання трансферу технологій в Україні повинна здійснюватися за наступною схемою рис. 2.

Як бачимо з рис. 2, гармонізація має багаторівневий комплексний характер. На першому рівні гармонізації здійснюється узгодження в межах окремих нормативно-правових норм. Горизонтальна гармонізація, на другому рівні, забезпечує узгодження нормативно-правової бази регулювання інноваційної діяльності та трансферу технологій в межах блоку нормативно-правових актів, пов'язаних одним предметом регулювання, в тому числі нормативно-правових актів, що відносяться до різних галузей права, але пов'язаних з предметом інноваційного права та трансферу технологій.

Рис. 2. Схема гармонізації нормативно-правової бази регулювання інноваційної діяльності та нормативно-правового механізму регулювання трансферу технологій

На третьому рівні здійснюється вертикальна гармонізація, пов'язана із узгодженням нормативно-правових актів інноваційної сфери та трансферу технологій різного ієрархічного рівня. Четвертим, найбільш пріоритетним рівнем гармонізації є гармонізація нормативно-правових актів інноваційної діяльності та трансферу технологій в міжнародному нормативно-правовому середовищі.

При цьому гармонізація здійснюється з урахуванням необхідності вирішення комплексу взаємопов'язаних завдань, спрямованих на стимулювання інноваційної діяльності, активізацію обміну технологіями, та, одночасно, забезпечення взаємовигідного співробітництва у сфері міжнародного обміну технологіями, що має на увазі захист інтересів учасників трансферу технологій, підтримання паритету у правових відносинах з іноземними партнерами в сфері інноваційної діяльності та трансферу технологій. Важливим завданням гармонізації нормативно-правової бази інноваційної діяльності та трансферу технологій є також забезпечення достатнього рівня стабільності нормативно-правового поля для зниження рівня впливу факторів ризику, обумовлених нестабільністю нормативно-правового базису сфери інновацій та трансферу технологій.

Ефективному вирішенню завдань гармонізації передують вихідний етап ідентифікації проблеми, спрямована на виявлення розбіжностей та колізій в системі нормативно-правового регулювання. Наступними етапами є аналіз умов застосування нормативних актів, що підлягають гармонізації та вибір форм та інструментів гармонізації.

Інструментарій гармонізації включає методи адаптації, імплементації, стандартизації тощо. Адаптація характеризує пристосування діючих норм законодавства в сфері інновацій та трансферу технологій

до нових міжнародних норм та зобов'язань без концептуальних змін в законодавстві.

Імплементація передбачає реалізацію норм міжнародного права в практичну діяльність держав та інших суб'єктів. Це самостійна цілеспрямована системна діяльність, що приводить у дію всю систему норм міжнародного права [25, с. 21].

Стандартизація характеризує діяльність, що полягає у встановленні положень для загального і багаторазового застосування щодо наявних чи можливих завдань з метою досягнення оптимального ступеня впорядкування у певній сфері, результатом якої є підвищення ступеня відповідності продукції, процесів та послуг їх функціональному призначенню, усуненню бар'єрів у торгівлі і сприянню науково-технічному співробітництву [26, с. 21].

Заключним етапом гармонізації є оцінка ефективності проведених заходів, виявлення відхилень фактично отриманих результатів від очікуваних та розробка рішень,

спрямованих на подолання розбіжностей між бажаним та фактичним станом об'єкта гармонізації.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, запропонована схема гармонізації нормативно-правового поля інноваційної діяльності та трансферу технологій є передумовою створення сприятливих умов для активізації інноваційної діяльності, ефективного обміну технологіями в міжнародному економічному просторі з метою підвищення конкурентоспроможності вітчизняного виробника та забезпечення сталої економічного розвитку економіки в цілому.

Таким чином, ефективними інструментами удосконалення системи нормативно-правового регулювання трансферу технологій та стимулювання інноваційної діяльності є кодифікація, систематизація та гармонізація діючого законодавства. При цьому важливим принципом державної політики регулювання інноваційної діяльності та трансферу технологій повинно стати додержання паритетності регулюючих заходів держав-партнерів України на міжнародному ринку технологій. Особливої уваги заслуговують раціональний вибір пріоритетів інноваційного розвитку та формування ефективної системи державної підтримки інноваційного розвитку за обраними пріоритетами та побудова системи технологічного обміну, що відповідає нагальним потребам оновлення виробництва, розвитку та освоєння наявного інноваційного потенціалу в Україні.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4.07.2002 р. № 40-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1560-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646.

3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13.12.1991 р. № 1977-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165.
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 04.07.2002 р. № 40-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.
5. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16.07.1999 р. № 991-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 363.
6. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 08.09.2011 р. № 3715-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – Ст. 166.
7. Модельний закон «Про інноваційну діяльність» затверджений на 27 пленарному засіданні Міжпарламентської Асамблеї держав-учасників СНГ [Електронний ресурс]: Офіційний сайт Верховної ради України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_g12/page.
8. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» від 14.09.06 р. № 143-V // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 45. – Ст.434.
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 року № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, №19-20, № 21-22. – Ст. 144.
11. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 року №959-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
12. Закон України «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки» від 11.07.2001 року №2623-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 48. – Ст. 253.
13. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 р. № 36/87-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 324.
14. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 р. № 3688-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 34.
15. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64.
16. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.1993 р. № 3116-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218.
17. Постанова КМУ від 02.03.2010 року №217 «Про утворення Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку» // Офіційний вісник України. – 2010. – №16. – Стор. 32. – Ст. 739.
18. Проект Інноваційного кодексу України [Електронний ресурс]: Офіційний сайт Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку. – Режим доступу: <http://ndipzir.org.ua/>.
19. Указ Президента України №437/2011 «Про затвердження Положення про Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України» від 8 квітня 2011 року // Офіційний вісник Президента України від 18.04.2011. – 2011. – №10. – С. 79. – Ст. 564.
20. Міжнародні нормативно-правові акти регулювання інноваційної сфери [Електронний ресурс]: Офіційний сайт Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку. – Режим доступу: <http://ndipzir.org.ua/>.
21. Капіца Ю. М. Міжнародно-правове регулювання у сфері трансферу технологій та національні пріоритети: проблеми співвідношення / Ю. М. Капіца // Приватне право і підприємництво. – 2009. – Вип. 8. – С. 155-159.
22. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. № 2210-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
23. Дідівський М.І. Міжнародний трансфер технологій: [навч. посіб.] / М.І. Дідівський. – К.: Знання, 2011. – 365 с.
24. Резніченко А.В. Державне управління технологічними змінами в Україні / А.В. Резніченко // Бізнесінформ. – 2011. – № 7(2). – С. 56-57.
25. Баймуратов М. Правова природа міжнародних стандартів місцевого самоврядування: від міжнародної угоди до імплементації у національне законодавство / М. Баймуратов // Вибори та демократія. – 2006. – № 4(10). – С. 17-25.
26. Закон України «Про стандартизацію» від 17.05.2001 р. № 2408-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 31. – Ст. 145.
27. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164.